

Parohia „Înălțarea Domnului”

Str. Grădiniței 1, Pașcani, jud. Iași
@ inaltareadomnului.pascani@gmail.com
Preot Pavel Postolachi ☎ 0745 644 256
Preot Marius Tabarcea ☎ 0745 776 456

Bucurați-vă!

„Bucurați-vă în nădejde; în suferință fiți răbdători; la rugăciune stăruiiți.” (Romani 12, 12)

Anul II (2021) • Nr. 13 (18) • 11 Aprilie

Publicație editată și distribuită gratuit de Parohia „Înălțarea Domnului” Pașcani, Protopopiatul Pașcani

Calea spre mântuire

Să-L imităm pe Hristos!

Sfântul Ioan Scărarul | sec. VI-VII d.Hr.

„Creștin e acela care-L imită pe Hristos în gând, cuvânt și faptă pe cât este posibil omenește și crede curat și smerit în Sfânta Treime.”

Postul Mare, urcuș spre Înviere

Sfântul Ioan Scărarul, ghidul nostru în drumul spre Cer

Cătălin Acasandrei | Doxologia.ro

Tea de-a patra Duminică din Sfântul și Marele Post al Paștilor mai este numită și **Duminica Sfântului Ioan Scărarul**, autorul cărții „Scara virtuților”, de la care își trage și numele. În paginile acesteia, viața duhovnicească este prezentată sub forma unei scări cu 30 de trepte care ne arată cum, prin dobândirea virtuților, putem urca până la întâlnirea cu Hristos Cel Răstignit și Înviat.

Pomenirea Sfântului Ioan Scărarul în cea de-a patra Duminică din Postul Mare nu se face pentru că ar fi ziua trecerii lui la cele veșnice. El este pomenit în această zi ca fiind „scară” sau întărire a celor care înaintează duhovnicește pe cărarea spre Înviere, urmând pilda vieții sale:

„Întărind ca niște trepte virtuțile, spre cer te-ai suit cu adevărat luminând, prin dreapta credință, la adâncul cel nemăsurat al privirii la cele de sus, biruind toate pândirile demonilor, și păzești pe oameni de vătă-marea lor, o loane, scara virtuților; și acum te rogi, să se mântu-iască robii tăi” (Utrenia Duminicii a IV-a din Postul Mare).

De obicei, **Sfântul Ioan Scărarul este prăznuit pe 30 martie**, iar Sfânta Maria Egipteanca, pe 1 aprilie (și în Duminica a V-a din Post). În „Triodul explicat. Mistagogia timpului liturgic”, ieromonahul Macarie Simonopetritul consemnează faptul că aceste două praznice cădeau mereu în timpul Triodului, ceea ce diminuea din importanța lor, mai ales că celor doi sfinți le erau dedicate doar trei stihiri la Vecernie, un canon la Utrenie și nimic mai mult. Prin urmare, transferul în ciclul liturgic mobil a permis o mai mare

atenție acordată acestor doi sfinți și o afirmare mai explicită a legăturii lor cu Postul Mare.

Prăznuirea Sfântului Ioan Scărarul în această duminică este atestată în manuscrise abia în secolul al XIII-lea. Până în acel moment, ea era rezervată pildei samarineanului milostiv, al cărei canon s-a păstrat în Utrenia acestei zile, până astăzi. Instituirea târzie a prăznuirii a rezultat, probabil, din dorința de a completa în mod armonios structura Triodului.

Născut la sfârșitul secolului al VI-lea, în Siria, Sfântul Ioan a îmbrățișat viața monahală încă de când avea 16 ani, fiind ucenic al Cuviosului Martirie aproape 20 de ani. După moartea duhovnicului său, Sfântul Ioan s-a retras într-o peșteră, în locul numit Tolas, petrecând aici 40 de ani în nevoită.

Numit, mai apoi, stareț al Mănăstirii din Sinai, Sfântul Ioan a primit cu durere această chemare, dar s-a supus vreme de câțiva ani, după care a numit un călugăr în locul său și s-a întors în pustie, petrecând astfel până la finalul vieții sale.

Autor al renumitei cărți **Scara**, Sfântul Ioan a prezentat viața duhovnicească sub forma unei scări cu 30 de trepte, fiecare treaptă corespunzând unei anumite virtuți. Numărul treptelor este unul simbolic, dar are și un adânc înțeles duhovnicesc, reprezentând vârsta la care Hristos S-a revelat în deplina Sa maturitate. Conform traducerii părintelui Dumitru Stăniloae (Filocalia, volumul IX), Sfântul Ioan clasifică **treptele Scării** astfel:

1. Retragerea - presupune ieșirea firii de

DUMINICA
4
DIN POST

- sub stăpânirea materiei;
- 2. Neîmpătimitarea** - constă în golirea omului de tot ce este stricțios;
- 3. Înstrăinarea** - maică a despătimirii;
- 4. Ascultarea** - fereastra prin care poți vedea dincolo de sine;
- 5. Pocăința** - o întoarcere a omului de la păcat la virtute, prin nevoită și suferință;
- 6. Gândul la moarte** - darul lui Dumnezeu prin care deschide sufletului orizontul veșniciei și perspectiva infinității;
- 7. Fericita întristare** - dorul intens după viața în Dumnezeu;
- 8. Mânia** - tulburarea sufletului;
- 9. Ținerea de minte a răului** - ce îngustează sufletul;
- 10. Clevetirea** - care surpă iubirea;
- 11. Flecăreala** - catedrala slavei deșarte;
- 12. Minciuna** - fiica multei vorbiri;
- 13. Trândăvia** - moartea tuturor virtuților;
- 14. Lăcomia** - maica desfrânării;
- 15. Neprihănirea (castitatea)** - începutul învierii celei de obște și al nesticăciunii celor stricțioase;
- 16. Arghirofilia** - închinarea la idoli;
- 17. Nesimțirea** - breșa dintre trecut și prezent;
- 18. Somnul** - îngroșarea minții;
- 19. Privegherea** - subțierea spiritului;
- 20. Frica** - nedesăvârșirea în iubire;
- 21. Slava deșartă** - vânătoarea virtuților;
- 22. Mândria** - închipuirea de sine;
- 23. Hula** - gândurile vrăjmașilor;
- 24. Blândețea** - contemplarea tainei lui Dumnezeu;
- 25. Smerenia** - poarta Împărăției lui Dumnezeu;
- 26. Discernământul** - curățenia inimii;
- 27. Isihia** - cale a rugăciunii neîntrerupte;
- 28. Rugăciunea** - maica virtuților;
- 29. Nepătimitarea** - moartea întru înviere a sufletului;
- 30. Credința, nădejdea și dragostea** - amplitudinea cunoașterii și trăirii duhovnicești.

...pentru cea de-a cincea săptămână din Post

Sfântul Nicolae Velimirovici

**„Au trimis Dumnezeu pre Duhul Fiului său în inimile voastre, carele strigă: Avva Părinte.”
(Galatenei 4, 6)**

1 De ce ne este rânduit postul? Cred că pentru a neaminti mai bine obârșia noastră. Ca să ne amintim că nu suntem doar rodul pământului, ci al cerurilor – mai întâi de toate al cerurilor. Ca să ne aducem aminte că suntem neam ales, și că Tatăl nostru e Însuși Împăratul cerurilor și pământului.

2 De ce Maica noastră Biserica Pravoslavnică ne-a rânduit un astfel de post aspru? Fără îndoială, pentru ca să ne întoarcem mintea de la toate măruntele griji zilnice și să cugetăm la ceea ce e de căpătâi și cu adevărat contează. Ca să ne amintim obârșia noastră și adevărata noastră cale și adevărata noastră patrie.

3 Știi tu, fiul meu, de ce Maica noastră Biserica Pravoslavnică ne-a rânduit postul? Negreșit, pentru a ne aminti că măcar de suntem făcuți din pământ, nu pământul ne-a făcut, căci și pe el a trebuit cineva să-l zidească. Ca să ne amintim de cerul care îl purtăm în noi, în această coajă trupească și pământească. Și să putem despărți în noi cele cerești de cele pământești, și cele veșnice de

cele stricăcioase, și cele netrecătoare de cele trecătoare, și pe călător de mașina călătorului.

4 În om, inima este de căpătâi. În inimă e sângele, în sânge e sufletul, în suflet e duhul. Inima trupească și sângele sunt din pământ și spre pământ tind, sufletul și duhul sânt din ceruri și spre ceruri tind. De aceea se poate vorbi despre inima din inimă, adică de inima duhovnicească din inima trupească. Căci, de nu ar fi așa, cum ar fi putut spune Atoateștiitorul: din inimă ies gândurile rele, minciuna și hula? Cum ar putea acestea ieși din carne și din sânge? Iată, acestea numai din suflet și din duh pot ieși!

5 Duhul este în suflet și duhul mișcă sufletul. Cum e duhul, așa și sufletul. Dacă duhul este robit, și sufletul este robit. Dacă duhul este îndumnezeit, tot sufletul este îndumnezeit. Dacă sufletul tău a primit de la Tatăl lui Hristos Duhul care a fost în Hristos, atunci același Duh te va face și pe tine fiul lui Dumnezeu. Același Duh, din inima ta duhovnicească, din miezul sufletului tău, strigă către

Dumnezeu: Avva, ce va să însemne Părinte!

6 Sunt însă și duhuri nu de la Dumnezeu, care mișcă sufletul împotriva lui Dumnezeu. Învățați-vă să deosebiți duhurile! Neîncetat, roagă-te lui Dumnezeu să îți dăruiască Sfântul său Duh, același care a fost în Fiul lui Dumnezeu Iisus Hristos și care S-a pogorât asupra Apostolilor la Cincizecime și care a mișcat sufletele tuturor sfinților și dreptilor până în ziua de azi.

7 În această a cincea săptămână a Postului Mare, tu vei dăruii inima ta lui Dumnezeu. Și când sufletul tău se va liniști, Dumnezeu va trimite Sfântul Duh să primească inima ta, să se sălășluiască în inima ta și o ia și să o călăuzească.

8 Cum vei simți că adevăratul Duh al lui Dumnezeu a venit în inima ta? E ușor și simplu, spun sfinții purtători de duh: după bucuria și mângâierea ce se va răspândi în întreaga ta ființă. După pacea și liniștea din inima ta. După puterea și tăria și lumina din tine. Și mai ales pentru că nu vei putea vorbi altfel despre Dumnezeu decât zicând: Părinte!

9 Pentru aceasta, bine vei cuvânta această săptămână a Postului Mare și bine vei cuvânta sfinții lui Dumnezeu, care au rânduit postul. Și vei mulțumi Maicii tale Biserica Pravoslavnică că te-a deprins cu postul. Căci vei vedea câștigul postului, iar postul se va îndreptăți în fața minții tale. Slavă și mulțumită Domnului în veac și în veacul veacului. Amin.”

(extras din lucrarea *Inima in Marele Post*, Editura Predania, Bucuresti, 2010)

Timpu liturgic

Deniile din săptămâna a cincea a Postului Mare

In săptămâna a 5-a din Postul Paștilor, Biserica a rânduit două Denii. Miercuri seara se săvârșește **Denia** în cadrul căreia se citește tot **Canonul cel Mare al Sfântului Andrei Criteanul**, iar vineri seara, **Denia Acatistului Bunei Vestiri**. Amintim că rânduiala Canonului Sfântului Andrei Criteanul s-a mai săvârșit în prima săptămână a Postului Mare (de luni până joi seara inclusiv), numai că atunci s-a citit în patru stări. În acest canon este cuprinsă întreagă istorie duhovnicească a omeniirii, cu căderea și ridicarea, cu pocăința și iertarea și unirea cu Dumnezeu. Canonul ne oferă multe **exemple de persoane căite și mântuite**, cărora și noi urmându-le pocăința îndrăznim să-I cerem Domnului milă și iertare de păcate. Cel mai cutremurător exemplu de revenire de la greșeli și păcate, prin pocăința, lacrimi și virtuți este **viața Sfintei Maria Egipteană**.

Denia Acatistului Bunei Vestiri este săvârșită în bisericile ortodoxe în seara de vineri din săptămâna a cincea din Postul Mare. Amintește de modul în care Maica Domnului a apărât Constantinopolul de păgâni în anul 626, dar ne atrage atenția că Maica Domnului devine scut împotriva tuturor patimilor dacă o vom chema în ajutor.

Cuvântul **denie** vine de la slavonescul **vdenie** și înseamnă priveghere sau slujbă nocturnă. În Transilvania, întâlnim cuvântul **straste** pentru denii. Acest termen are semnificația de **patimă**. Expresia **a merge în strasti** însemna **a merge la denii**.

Deniile se săvârșesc numai în două săptămâni din timpul unui an bisericesc și anume: în săptămâna a cincea și a șaptea din Postul Sfințelor Paști. S-a păstrat denumirea de Denie pentru Utreniile din Săptămâna Patimilor, pentru că ele se săvârșesc seară, potrivit troparului:

lui: **Iată, Mirele vine în miezul nopții...**

Chiar dacă Denia este o Priveghere, ea diferă de ceea ce Tipicul indică prin Priveghere. Denia este doar Utrenia simplă a zilelor de rând, în vreme ce Privegherea presupunea Utrenia unită cu Vecernia și Litia. Dar și ca Utrenie simplă, Denia nu se aseamănă cu Utrenia din zilele de rând, pentru că ea cuprinde cântări și rugăciuni specifice doar perioadei Sfințelor Paști (troparul **Iată, Mirele vine...**, luminanda **Cămara Ta, Mântuitorule**, troparul **Când slăviți ucenici...**).